לעולם ר' יהודה ואפי' לכתחילה ולא קשיא

הא דידיה הא דרביה דתניא ר' יהודה אומר

משום ר"א ָבן עזריה הקורא את שמע צָריך

שישמיע לאזנו שנאמר ישמע ישראל ה'

אלהינו ה' אחד השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיך ר"מ אומר יאשר אנכי מצוך

היום על לבבך אחר כוונת הלב הן הן

הדברים השתא דאתית להכי אפילו תימא

רבי יהודה כרביה סבירא ליה והא דתני

יהודה בריה דר' שמעון בן פזי ר"מ היא:

ר' יהודה מכשיר בקמן: 6 (דתניא) א"ר

יהודה קמן הייתי וקריתיה למעלה מרבי מרפון ווקנים בלוד אמרו לו יאין מביאין

ראיה מן הקמן תניא אמר רבי סקמן הייתי

וקריתיה למעלה מרבי יהודה אמרו לו אין

מביאין ראיה מן המתיר ולימרו ליה אין

מביאין ראיה מן הקמן חדא ועוד קאמרו ליה

חדא דקמן היית ועוד אפילו גדול היית

אין מביאין ראיה מן המתיר: כותני' אין

קורין את המגילה בולא מלין נולא מובלין

דולא מזין דוכן שומרת יום כנגד יום לא

תמבול עד שתנץ החמה יוכולן שעשו

משעלה עמוד השחר כשר: גמ' מגלן

דאמר קרא יוהימים האלה נזכרים ונעשים

ביום אין בלילה לא לימא תיהוי תיובתא

דר' יהושע בן לוי ∘דאמר ריב"ל חייב אדם

לקרות את המגילה בלילה ולשנותה ביום

כי קתני אדיום: ולא מלין וכו': דכתיב

יוביום השמיני ימול: ולא מובלין ולא מזין

וֹכו': דכתיב זוהזה המהור על הממא [וגו']

ביום השביעי ואיתקש מבילה להזיה: וכן

שומרת יום כנגד יום לא תמבול עד שתנץ

החמה וכו': פשימא מ"ש שומרת יום כנגד

יום מכל חייבי מבילות איצמריך סלקא דעתך

אמינא תיהוי כראיה ראשונה של זב וראיה

ראשונה של זב איתקש לבעל קרי דכתיב

יזאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת

לו א טוש"ע א"ח סימן תרפו סעיף א: לו ב מיי׳ פ״א מהלכות מילה הלכה ח סמג

עשין כח טוש"ע י"ד סי

. עשיו רמח:

למ ד מיי׳ פי״א מהלי פרה אדומה הלכה א

סמג עשין רלג:

סמג לאוין קיא ועשין רמג

טור יו"ד סימן קפג:

רבינו חננאל

ופרקיגן לעולם תרווייהו ר' יהודה היא והא דתני

חרש תורם לכתחילה

דתני ואם ברך יצא תני לה

ר׳ יהודה משמיה דרביה.

ר' יהודה משמיה דרביה.

דתניא ר' יהודה אומר
משום ר' אלעזר בן עזריה
הקורא את שמע צריך
שישמיע לאזנו שנאמר
שמע ישראל, השמע
לאזניך לכתחילה מה
שמע מצא מפיך. ר'
שאתה מוצא מפיך. ר'

מאיר אומר כשהוא אומו אשר אנכי מצוך היום על

לבבר. אחר כוונת הלב הז

, הדברים. כלומר

הוציא הדברים מפיו אלא

בירד בלבו יצא. והדר

. אוקימנה למתניתין ר׳ יהודה לכתחילה לא יהרא

אסורי ביאה הלכה ט

ג מיי׳ פ״א מהלכות מקואות הלכה ו סמג

ה) ני למנימן, ש) [מוספת פ"ב], ג) [סנהדרין נב:], ד) [תוספתח פ"ב], ה) [פרה ד) פוף פי"בן, ו) ומצורנו מכלחה דודיה ו) [מנחת מכנמח זובים פרק ח], ח) [דף עג.], ע) [ועי מוס' יבמוח מו: ד"ה לחין], י) [בסנהדרין לד: ועי מוספ׳ שם ד״ה לרו אעי מושפ עם די ה דכתיב ובתו' מו"ק ח. ד"ה נפקא ותוס' זבחים קיז. ד"ה והתורה], כ) [יבמות עב:], מוס' יבמות עב: ד"ה אין ותוס׳ קדושין כט.

תורה אור השלם ו. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהַינוּ יְיָ אֶחָר:

.2 והיו הדברים האלה ַּיָּיִּ נִיְּיְנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךְ הִיּוֹם עַל לְבָבֶּךְ: דברים ו ו בי 3. וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִוְכְּרִים ונעשים בכל דור ודור בְּשְׁפֶּחָה וְמִשְׁפֶּחָה מְדִינָה מִשְׁפָּחָה וְמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וְמִדִינָה וְעִיר וְיִמֵי מתוך היהודים ווכרם לא יסוח מזרעם: אחתר ט כח

זיקואיבג. 5. וְהִנְּה הַטְּהֹר עֵל הַטְּמֵא בָּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וֹבִּיוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִשְּׁאוֹ בִּיוֹם הַשְׁבִיעִי וְהַבֶּּט בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַיִם וְטָהֵר דָּיּוּ בָּעֶרֶב: במדבר יט ינ 6. זאת תורַת הַזְּב וַאֲשֶׁוּ רמדרר ינו ינו תֵצֵא מִפֶּנוּ שָׁכְבַת זֶרֵע לטמאה בה:

ויקרא טו לב ױקרא טו לב 7. כָּל הַמִּשְׁכָּב אֲשָׁר תִּשְׁכַב עָלִיו כָּל יְמֵי זוֹבָה כְּמִשְׁכַב נָדְתָה יְהָיָה לְה וְכָל הַכְּלִי אֲשֶׁר תִּשֵׁב וְכָל הַכְּלִי אֲשֶׁר תִּשֵׁב עליו טמא יהיה כטמאת

גליון הש"ם תום' ד"ה ולא מובלין וכו' וגם צרי' מבילה לאחריה. ע" חגיגה לף כג ע"ל תוס׳ ד"ה עשלוהו: בא"ד ראי לפני ההואה היאך מותר למכול נ"ח מום׳ ד"ה לח מ"ד:

הגהות הב"ח (א) גמ' לא מצי טבלה טובלין כדרכן ביום הכפורים ר' יוסי אומר:

מוסף רש"י ולשנותה ביום. זכר לנס

d) נייל מנים), ט [מוספסם לעולם ר' יהודה. ואפי' לכתחילה מכשיר ומתני' רבי יוסי היא ואפי' דא מובדין ודא מזין אדא ביום. קשיא דהתנן במסכת פרה דיעבד לא: והאי. דתורם לכתחילה ר' יהודה: והאי. דברהמ"ו:

> לאשמועינן הא פלוגמא דר' יהודה ור"מ: אפי׳ מימא ר׳ יהודה. דאמר בק"ש ילא דיעבד אין לכתחילה לא ומתני' נמי לכתחילה הוא דפסלה לחרש ור' יהודה היא והך דברכת המזון נמי ר' יהודה היא ודקשיא לך הא דיהודה בריה דר' שמעון בן פזי מני לא ר' יהודה ולא ר' יוסי ר"מ היא דמכשר לכתחילה: מן המתיר. ר' יהודה שקרית לפניו הוא המתיר את הקטן ואין לך להביא ראיה ממנו שהרי רבים חולקין עליו: מתני' ולה טובלין. משיגיע שביעי לזב ולטמא מת אין אומרים משחשיכה בכניסת שביעי ראוי לטבול אע"ג דלילה תחילת יום היא הכא יום בעינן אבל משעבר היום מותר לטבול בלילה. ובגמרא יליף לה לכולהו: וכן שומרת יום כנגד יום. בגמרא מפרש מאי שנא דנקט להא תו באנפי נפשה הא תנא ליה אין טובלין: עד הנך החמה. שילא מספק לילה: וכולן שעשו כו'. דמעלות השחר יממא הוא אבל לפי שאין הכל בקיאין בו לריכין להמתין עד הכץ החמה: גבו׳ כי קתני. עד שתהח הנץ החמה אדיום אקרייה שניה וקאמר שיהא של יום ביום: ואיתקש טבילה. דכתיב בסיפיה ורחץ במים וה״ה לוב וובה: ה״ג פשיטה מהי שנה שומרת יום כנגד יום כו': שומרת יום כנגד יום. לאחר שכלו שבעה ימי נדה נכנסין י"א יום הקרויין ימי זיבה שאם תראה בהן ג' ימים רלופין הרי היא זבה וטעונה ספירת שבעה וקרבן ואם תראה יום אחד שומרת יום למחרת וטובלת. ומקראי יליף לה בתורת כהנים!) ומייתי לה בשמעתה בתרייתה דמסכת נדהה): סיהוי. הך ראיה של זבה כראיה ראשונה של זב דאיתקש לבעל קרי דכתיב ואת תורת הוב ואשר תלא ממנו שכבת זרע חדא זיבה כתיב הכא והיינו ראיה ראשונה ואשר תצא ממנו שכבת זרע היינו בעל קרי: משום דלתיב יהיה גרסינן.

זרע מה בעל קרי מובל ביום האי נמי לימבול ביומיה והא ביממא לא מצי מבלה (4) דכתיב זכל ימי זובה כמשכב כל ימי זוב טומאתה כמשכב נדתה נדתה יהיה לה בליליא מיהת ליעביד מקצת יהיה לה והך קרא בראיית שומרת שימור ותיטבול קמ"ל כיון דבעיא ספירה יום כנגד יום קאי מרבוי כל ימי דרשינן לה במסכת נדה (דף עג.)

ואמרינן המם יהיה לה מלמד שסופרת אחד לאחד קלת מיום (פסמים דף סה:) והיאך יכול לעשות ואם תפרש שהוה מאתמול המחרת. הלכך בלילה מיהת תטבול דעבדה קלת שימור: ועכשיו הוא טובל בשמיני אין זו טבילה בזמנה ולא דחיא יום

הכפורים ול"ל שקיבל ההואה מקטן או בשוגג או שעבר והוה: קמ"ל דברוב וביום השמיני ימול. קשיא דנפרק ר' אליעור אומר אם לא הביא (שנת לף קלב ושם) דרים האי קרא לומר אפילו בשבת ומבן שמונת ימים דריש ולא בלילה ותניא התם כוותיה דרבי יוחנן וי"ל דהכא מייתי הדרשה הפשוטה יותר כראיית נגעים י והקשה ה"ר אפרים כיון דמילה אינה בלילה אם כן הויא תצות עשה שהותן גרמא שהנשים פטורות ממנה וא"כ קשיא למה לי בפ"ק

דקדושין (דף כנו. ושם) קרא דאותו לומר דאשה אינה חייבת למול תיפוק ליה דמלות עשה שהומן גרמא היא וי"ל דאי לאו אותו הוה אמינא דהאי דנשים פטורות ממלות עשה שהומן גרמא היינו היכא דליכא כרת דומיא דמלה ושמחה והקהל דלית בהו כרת ומנייהו ממעטינן נשים אבל מילה שיש בה כרת ונכרתו עליה שלש עשרה בריתות הוה אמינא דמחייב בהו נשים למול את בנייהו קמ"ל אותו דלא אי נמי למילה שלא בזמנה וכמאן דאמר יי דנוהגין בין ביום בין בלילה 0:

שנא שומרת יום בנגד יום ובו'. אי ולא טובלין דלעיל מיירי בטבילת אדם אתי שפיר דבעי מאי שנא שהזכיר בפני עלמה אבל אי איירי בטבילת אזוב לריך לפרש הכי מאי שנא שהזכיר שומרת יום לומר שהיא ביום מכל שאר חייבי טבילות:

ורחץ. וחק. אל כלון שראתה ב״א יום שבין נידה לנידה שהן ימי זיבה, הדין לישב שלא תגע בדבר ולא תטהר למחר יום כולן;] ואם לא ראתה בו דם טובלת ביום שלישי 6) לראייתה משתניק החמה וטהורה אבל קודם שתנץ החמה לא. **ירושלמי** כל חייבי טבילות טבילתן ביום, נידה ויולדת טבילתן בלילה. נידה שעובר זמנה, פירוש אחר שבעת ימים לנידה דאורייתא או אחרי(ו) שבעה נקיים (ו)ל]ספק זבה, טובלת בין ביום האמרו עוברת זמן היתה. נידה בלילה. דרש ר׳ חייא בר בא לצוריא, נידה שעובר זמנה טובלת ביום האמרו עוברת זמן היתה. נידה שנאסה בין לטהרות, שנאמר וצוה הכהן וכבסו, אף שנייה לדעת. שנאמר וצוה הכהן וכבסו, אף שנייה לדעת.

(פי"ב משנה י"ח) אין טובלין האזוב בלילה ומזין ביום אבל דרביה. משמו של ר' אלעזר בן עזריה אמרה שזריך להשמיע והאי לישנא משמע לכתחילה אבל דיעבד ינא: **והשחא דאחים להרי.** ביום ופר"ת דשתי טבילות הן אחת לפני ההזאה כדי לקבל ההזאה

ואותה הויא בלילה כדתנן במסכת יבמות (דף מו:) ואחת לאחר ההואה והיינו ההיא דכתיבא בקרא וההיא הויא ביממא והכי נמי משמע פ"ב דכריתות (דף ט.) דאיכא טבילה לפני ההואה דקאמרינן מה אבותיכם לא נכנסו לברית אלא במילה וטבילה והרנאת דמים והרנאת דמים נפקא לן מויזרוק את הדם וטבילה נפקא לן משום דגמירי דאין הואה בלא טבילה לפניה כדי לקבל ההואה והואת פרה במקום אותה הואה עומדת ואם כן לריך טבילה לפניה ° וגם לריך טבילה לאחריה דהא בספרי קחני שאם הקדים טבילה להזאה לא עשה ולא כלום אלמא שיש טבילה לאחר הואה כדמשמע התם ואחת קודם ההזאה כדמשמע בכריתות ובכמה מהומות בגמרתנו שמזכיר טבילה לפני ההזאה ומ"מ קשה הכא באיזה טבילה מיירי אי בטבילה דלפני ההואה כדמשמע לישנא דנקט טובלין ברישא אם כן הויא אפילו בלילה כדפרישית ואי מיירי באותה שלאחר הזאה מאי איריא משום דאיתקש להואה תיפוק ליה משום דהויא לאחר ההואה ואינה אלא ביום ולמעוטי לילה שלאחר ההואה דהיינו ליל שמיני לא אינטריך . דכיון דעבר שביעי פשיטא דמותר לטבול בכל עת שירלה וגם רש"י פירש כן דמשעבר היום מותר לטבול בלילה לכך נראה כפירוש ריב"א דהכא מיירי בטבילת אזוב דהויא ביממא כדתנן במסכת [פרה שם] ולהכי נקט טובלין ואח"כ מזין וה"נ משמע בירושלמי דמייתי קרא דוטבל והזה למדרשה דאתקש טבילה להזאה והיינו טבילת אזוב ש ומיהו קשה לר"י דהא אמר בשלהי מסכת יומא (דף פח.) הוב והובה וטמא מת (ב) טבילתן ביום ר' יוסי אומר מן המנחה ולמעלה לא יטבול פירוש אחר שהתפלל תפלת המנחה דתפילת נעילה יכול הוא לאומרה בלילה ופשיטא דהיינו ביום שלאחר ההואה ∘ דאי לפני ההזאה היאך מותר לטבול ביום הכפורים אי משום דטבילה

צא. וכן אם בירך בלבו לכתחילה לא, אבל בדיעבד יצא. והא דתני בויעבו יצא. ווא דונני חרש תורם לכתחילה ר׳ מאיר היא. **תניא** אמר ר׳ הייתי וקראתיה קטן . למעלה מר׳ יהודה (וכו׳). אמרו חדא דקטן היית ואין עדות מקטן. ועוד ר' יהודה שקרית למעלה ממנו מכשיר הוא ואיז מביאין ראיה מן המתיר . דרב יוסף דאמר (ברכות טו, ב) מחלוקת בקריית שמע אבל בשאר מצוות דברי הכל יצא. ואמר רב

אמר הלכתא כר' יהודה שאמר משום ר׳ אליעזר בז עזריה. **הילכך** לכתחילה לא מוקמינן חרש מדבר ואינו שומע למפרס על שמע ולברך ברכת המזון ואי עבד שפיר דמי. יבי, יכר ל**כוי** ר' יוסי אומר והאזנת למצותיו, בזמנה מצוה מכל מקום ההואה הויא שבות כדאמר פרק אלו דברים השמע לאזניך מה שאתה

מוצא מפיך. בר קפרא אמר צריך לקרותה בפני הנשים והקטנים שאף הן בספק מתגי'] אין קורין את (מתגי') אין קורין את המגילה אלא ביום, שנאמר והימים האלה נוכשים ונעשים וגר, ביום ולא בלילה. והני מילי בקריאה של יום, כדקתני ולשנותה ביום. ולא מוהלין, דכתיב וביום השמיני ימול. ולא טובלין ולא מזין, דכתיב והזה הטהור על הטמא ביום